Crna Gora
Ministarstvo kulture i medija

Adresa: Njegoševa br. 83
81250 Cetinje, Crna Gora
tel: +382 41 232 571
fax: +382 41 232 572
www.gov.me/mku

Br:13-05626-1227/21

16.oktobar 2026.godine

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENIM KONSULTACIJAMA SA ZAINTERESOVANIM NEVLADINIM ORGANIZACIJAMA

o Nacrtu sektorske analize za utvrđivanje predloga prioritetnih oblasti od javnog interesa i potrebnih sredstava za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija iz Budžeta Crne Gore u 2027. godinu.

Ministarstvo kulture i medija u skladu sa članom 12 Uredbe o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija („Službeni list CG", br. 41/18 i 86/26), dana 23.septembra 2026. godine, objavilo je Javni poziv zainteresovanim nevladinim organizacijama koje djeluju u oblastima kulture i umjetnosti za konsultovanje u cilju pripreme Sektorske analize za utvrđivanje predloga prioritetnih oblasti od javnog interesa i potrebnih sredstava za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija iz Budžeta Crne Gore u 2027. godini.

Konsultovanje je podrazumijevalo info dan, koji se održao u Ministastvu kulture i medija kao i davanje pisanih predloga, sugestija i komentara na Nacrt sektorske analize, koje je bilo potrebno dostaviti na adresu Ministarstva: Njegoševa 83, 81250 Cetinje, ili u elektronskom obliku na adresu:aleksandra.popovic@mku.gov.me. Javne konsultacije su trajale 15 dana, odnosno zaključno sa 8. oktobrom 2026. godine.

Javni poziv objavljen je na službenoj internet stranici Ministarstva kulture i medija na linku: https://www.gov.me/clanak/javni-poziv-za-konsultovanje-sektorska-analiza-kultura-i-umjetnost

PREGLED UČESNIKA KONSULTACIJA

U javnim konsultacijama, u predviđenom roku, učestvovale su sljedeće nevladine organizacije:

- NVU „ULIKS" iz Podgorice
- NVO „Odgovor" iz Podgorice
- NVU „Centar Sjevera" iz Bijelog Polja
- NVO Savez za djecu i mlade - „Kuća"
- NVO „TNT" iz Podgorice
- NVO „Đakomo adriatic" iz Bijelog Polja
- NVO Gradska muzika Kotor iz Kotora
- NVO Korifej Teatar iz Kolašina
- NVO Urbani kult iz Budve
- NVO Udruženje pozorišnih kritičara i teatrologa iz Podgorice
- NVU Prazan prostor iz Podgorice
- NVO Expeditio iz Kotora
- NVO Internationalna kulturna asociajacija -IKA iz Podgorice

- Institut za savremenu umjetnost iz Cetinja;
- NVO Crnogorsko društvo nezavisnih književnika iz Podgorice
- Udruženje dramskih umjetnika Crne Gore iz Podgorice
- Agora iz Budve
- Udruženje pisaca i književnih prevodilaca iz Podgorice
- Udruženje kompozitora Crne Gore iz Podgorice

Predlozi, sugestije i komentari pristigli na adresu Ministarstva kulture i medija u zakonskom roku, dostavljeni su pisanim putem od strane sledećih organizacija:

- NVO Udruženje pisaca i književnih prevodlaca Crne Gore iz Podgorice;
- NVO Urban kult iz Budve;
- NVO Media Oculus Production -MOP iz Cetinja;
- NVU Centar za izučavanje i revitalizaciju tradicionalnih igara i pjesama – CIRTIP-Kolašin;
- NVO Pričotvorci iz Kotora;
- NVO Škart;
- NVO Društvo za kulturni razvoj „Bauo" iz Budve;
- NVO Expeditio iz Kotora ;
- NVU „Prazan prostor";
- NVO „Uliks";
- NVO Fondacija „Don Branko Sbutega";
- NVO FLUX;
- NVO „Do beskonačnosti"
- NVO „Mladi Romi" iz Herceg Novog.

PREGLED DOBIJENIH PREDLOGA, SUGESTIJA, KOMENTARA I STAV MINISTARSTVA

Na konsultativnom sastanku predstavnici nevladinih organizacija u širokom obimu konsultacija ukazali na izazove sa kojima se suočavaju u procesu apliciranja na konkurse nevladinih organizacija, sa predlogom da svi budu jednako transparenti učesnici konkursa, kao i stav da je potrebno obezbijediti kontinuirano finansiranje u određenim iznosima. Ukazuju i na nedostatak obuke za pisanje projekata.

Stav obrađivača: Djelimično se prihvata.

Ministarstvo je prilikom razmatranja dostavljenih predloga i sugestija, imalo u vidu važeći zakonodavni okvir kojim se uređuju status, organizacija, rad i finansiranje nevladinih organizacija,prioritete utvrđene Nacionalnim programom razvoja kulture 2023-2027 i Zakon o kulturi.S tim u vezi, potrebno je napomenuti da je odredbom člana 32 stav 2 Zakona o nevladinim organizacijama propisano da su organi državne uprave dužni da dostave Ministarstvu nadležnom za saradnju sa nevladinim organizacijama obrazložene predloge prioritetnih oblasti od javnog interesa i potrebnih sredstava za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija u tim oblastima, te da se predlozi sačinjavaju se na osnovu utvrđenih strateških i planskih dokumenata nakon sprovedenih konsultacija sa zainteresovanim nevladinim organizacijama koje djeluju u odgovarajućoj oblasti od javnog interesa.
Kako je Nacionalnim programom za razvoj kulture 2023-2027, kroz mjeru 2.1.2 prepoznat kao prioritet „Unapređenje statusa strukovnih udruženja u kulturi", to je i ovo Ministarstvo opredijelilo ovu temu kao predmet budućeg konkursa, ne

isključujući partnertstvo ostalih nevladinih organizacija u kulturi koje su registrovane kao NVO.
Nedostatak obuke za pisanje projekata je jedna od aktivnosti prepoznata kroz sektorsku analizu. Strukovna udruženja i druge organizacije civilnog društva koje djeluju u oblasti kulture predstavljaju važan segment kulturnog sistema i daju značajan doprinos razvoju kulturnog stvaralaštva, unapređenju profesionalnih standarda i zastupanju interesa kulturnih stvaralaca i stručne javnosti.

Ministarstvo kulture i medija prepoznaje značaj njihovog djelovanja i potrebu za kontinuiranim unapređenjem uslova za razvoj nezavisnog kulturnog sektora. U tom smislu, kroz proces pripreme sektorske analize i aktivnosti usmjerene na unapređenje zakonskog okvira u oblasti kulture, posebna pažnja posvećuje se sagledavanju postojećih izazova, potreba i mogućnosti za unapređenje mehanizama podrške organizacijama koje djeluju u ovoj oblasti.

Pored navedenog, u postupku konsultovanja zainteresovanih nevladinih organizacija povodom Nacrta sektorske analize za oblast kulture i umjetnosti, Ministarstvo kulture i medija razmotrilo je predloge i sugestije dostavljene pisanim putem.

Dostavljeni predlozi i sugestije predstavljaju vrijedan doprinos ovom procesu i biće razmatrani u kontekstu važećih propisa, utvrđenih nadležnosti i mogućnosti za unapređenje institucionalnog okvira, sa ciljem stvaranja podsticajnijih i održivijih uslova za rad i razvoj svih aktera u kulturi.

Prilikom razmatranja predloga uzeti su u obzir predmet i svrha sektorske analize, potreba jačanja kapaciteta nevladinih organizacija koje djeluju u kulturi i umjetnosti, kao i zahtjev da prioritetne oblasti i prihvatljive aktivnosti budu jasno definisane, međusobno usklađene i povezane sa ostvarivanjem javnog interesa u kulturi, u skladu sa Zakonom o nevladinim organizacijama i Zakonom o kulturi.

I NVO: UDRUŽENJE PISACA I KNJIŽEVNIH PREVODILACA CRNE GORE

1. Digitalna transformacija rada strukovnih udruženja

Predlog: Jasnije prepoznati digitalizaciju rada udruženja, razvoj elektronskih baza podataka i arhiva, digitalnu promociju autora, digitalno izdavaštvo i unapređenje digitalnih kompetencija članstva.

Stav predlagača: Prihvata se.

Obrazloženje: Prihvata se značaj unapređenja digitalnih kapaciteta strukovnih udruženja.

2. Odgovorna primjena vještačke inteligencije u kulturi

Predlog/sugestija: Omogućiti edukativne, istraživačke i pilot-programe za primjenu alata vještačke inteligencije u književnosti, prevođenju, izdavaštvu i promociji kulture, uz očuvanje ljudskog autorstva i profesionalnih standarda.

Stav predlagača: Djelimično se prihvata.

Obrazloženje: Prihvata se značaj edukacije i odgovorne primjene novih tehnologija u kulturi. Ove aktivnosti mogu biti obuhvaćene u okviru unapređenja stručnih i digitalnih

kompetencija članova udruženja, bez izdvajanja vještačke inteligencije kao zasebnog prioriteta.

3. Autorska prava u digitalnom i AI okruženju

Predlog/sugestija: Podržati edukaciju o autorskim i srodnim pravima, zaštiti intelektualne svojine, korišćenju autorskih djela u sistemima vještačke inteligencije i zaštiti prava autora i prevodilaca.

Stav predlagača: Djelimično se prihvata.

Obrazloženje: Prihvata se značaj edukacije i jačanja kapaciteta strukovnih udruženja za zaštitu profesionalnih prava njihovih članova. Navedene aktivnosti mogu se uključiti u postojeći programski okvir usmjeren na unapređenje profesionalnih kapaciteta i zaštitu interesa stvaralaca.

4. Digitalizacija i međunarodna promocija crnogorske književnosti

Predlog/sugestija: Podržati digitalne registre autora i prevodilaca, višejezične kataloge, baze podataka o pravima za prevođenje i izdavanje, elektronske publikacije i savremene alate za međunarodnu promociju crnogorske književnosti.

Stav predlagača: Djelimično se prihvata.

Obrazloženje: Prihvata se značaj digitalne dostupnosti i međunarodne promocije crnogorske književnosti. Predložene aktivnosti mogu se razmatrati u okviru postojećih prioriteta koji se odnose na promociju kulturnog stvaralaštva i razvoj međunarodne saradnje, bez uspostavljanja posebnog prioriteta ograničenog na književnost.

5. Jačanje kapaciteta za međunarodne i evropske projekte

Predlog/sugestija: Omogućiti obuke za pripremu projekata za programe Evropske unije, razvoj međunarodnih partnerstava i unapređenje znanja o upravljanju međunarodnim projektima, uključujući program Kreativna Evropa.

Stav predlagača: Prihvata se.

Obrazloženje: Prihvata se značaj jačanja kapaciteta nevladinih organizacija za međunarodnu saradnju, pripremu projekata i obezbjeđivanje dodatnih izvora finansiranja. Navedene aktivnosti su obuhvaćene postojećim aktivnostima za jačanje organizacionih i stručnih kapaciteta udruženja, bez izdvajanja pojedinačnih evropskih programa kao zasebnih prioriteta,uz dopunu aktivnosti.

6. Mjerljivi rezultati digitalnih programa

Predlog/sugestija prihvata: Uvesti pokazatelje rezultata koji se odnose na broj digitalizovanih djela, autora i prevodilaca uključenih u baze, edukovanih članova, razvijenih digitalnih proizvoda i uspostavljenih međunarodnih partnerstava.

Stav predlagača: Prihvata se.

Obrazloženje: Predloženi pokazatelji rezultata treba da budu definisani u aplikacionoj formi, u skladu sa ciljevima i planiranim aktivnostima projekta, kako bi se omogućilo

jasno i mjerljivo sagledavanje očekivanih rezultata. Njihova relevantnost i usklađenost sa ciljevima projekta vrednuju se u postupku procjene projektnih prijava od strane nezavisnog procjenjivača, dok se ostvareni rezultati prate i provjeravaju kroz izvještaje o realizaciji projekta.

Na ovaj način obezbjeđuje se transparentno i objektivno praćenje realizacije projektnih aktivnosti i ostvarenih rezultata, uključujući broj digitalizovanih djela, autora i prevodilaca uključenih u baze podataka, edukovanih članova, razvijenih digitalnih proizvoda i uspostavljenih partnerstava.

7. Tehnička napomena na Nacrt sektorske analize

Predlog/sugestija: Provjeriti podatke o najnižem i najvišem iznosu finansijske podrške, imajući u vidu da se u tabeli navodi naziv konkursa koji se odnosi na kreativne industrije i valorizaciju kulturnog nasljeđa, a ne na programe strukovnih udruženja u kulturi.

Stav predlagača: Prihvata se.

Obrazloženje:

Imajući u vidu da je riječ o tehničkoj greški isti će biti otklonjen u konačnoj verziji dokumenta.

8. Audio-zapisi odabranih djela crnogorske književnosti

Predlog/sugestija: Podržati produkciju i digitalizaciju audio-knjiga, književnih podkasta i drugih audio-formata, njihovu distribuciju putem digitalnih platformi, prilagođavanje osobama sa invaliditetom i prevođenje odabranih djela radi međunarodne promocije.

Stav predlagača: Prihvata se .

Obrazloženje: Prihvata se značaj razvoja audio-formata za veću dostupnost i promociju književnosti, razvoj publike i uključivanje osoba sa invaliditetom. Ove aktivnosti mogu se obuhvatiti u okviru postojećih aktivnosti koji se odnose na digitalizaciju, promociju i dostupnost kulturnih sadržaja, uz poštovanje autorskih i srodnih prava i poštovanje zakona..

9. Predlog objedinjene dopune Nacrta sektorske analize

Predlog/sugestija NVO: Dopuniti Nacrt formulacijom kojom se obuhvataju digitalna i inovativna rješenja u kulturi, digitalizacija književnih sadržaja, audio-knjige, elektronske baze i arhive, digitalne kompetencije, odgovorna primjena vještačke inteligencije i zaštita autorskih prava.

Stav predlagača: Prihvata se .

Obrazloženje: Prihvata se potreba jasnijeg prepoznavanja digitalnih i inovativnih aktivnosti u okviru prihvatljivih programa. Predložene sadržaje opravdano je definisati u okviru postojećih aktivnosti što je i učinjeno, bez nepotrebnog proširivanja sektorske analize i uvođenja novih zasebnih prioritetnih oblasti.

II NVU „URBAN KULT“ IZ BUDVE: Predlaže se uvođenje posebnih kriterijuma za dugogodišnje festivale od nacionalnog i međunarodnog značaja, mogućnost višegodišnjeg finansiranja uspješnih organizacija, veća podrška nezavisnoj muzičkoj sceni i međunarodnoj saradnji, kao i prepoznavanje troškova tehničke produkcije i logistike kao opravdanih troškova projekata u kulturi.

Stav obrađivača: Djelimično se prihvata.

Obrazloženje: Značaj kontinuiteta i održivosti manifestacija koje doprinose razvoju kulturnog života i međunarodnoj promociji Crne Gore je od izuzetne važnosti za Crnu Goru. Međutim,u konkretnom slučaju kriterijumu za konkurse nevladinih organizacija su detaljno uređeni Zakonom o nevladinim organizacijama. Odredbom člana 32d pomenutog Zakona propisano je da se raspodjela sredstava vrši se na osnovu utvrđenih kriterijuma i to:1) doprinos prijavljenog projekta, odnosno programa ostvarivanju javnog interesa i realizaciji strateških ciljeva u određenoj oblasti; 2) kvalitet prijavljenog projekta, odnosno programa; 3) kapacitet nevladine organizacije da realizuje prijavljeni projekat, odnosno program;4) transparentnost rada nevladine organizacije, te da se bodovanje projekata, odnosno programa vrši se prema mjerilima i na način koje propisuje Vlada, pa definisanje posebnih kriterijuma i bodovne prednosti u konkretnom slučaju nebi bilo u skladu sa Zakonom.

Sa druge strane važno je napomenuti da se Uredbom o kriterijumima za određivanje manifestacija i festivala od posebnog značaja za kulturu Crne Gore("Službeni List Crne Gore", br. 071/08 od 21.11.2008, 011/26 od 04.02.2026) uređuju kriterijumi za određivanje manifestacija ili festivala od posebnog značaja za kulturu Crne Gore.

Predloženo uvođenje višegodišnjih grantova ne prihvata se u okviru predmetne sektorske analize, jer se njome utvrđuju prioritetne oblasti i potrebna sredstva za finansiranje projekata i programa NVO za 2027. godinu. Višegodišnje finansiranje zahtijeva poseban pravni, budžetski i programski okvir, u skladu sa važećim propisima.

U odnosu na podršku nezavisnoj muzičkoj produkciji, savremenom stvaralaštvu i međunarodnoj interkulturalnoj razmjeni, Ministarstvo kulture i medija dijeli stav o vrijednosti i ulozi i potrebi razvoja nezavisne umjetničke scene, savremenog muzičkog stvaralaštva, međunarodne mobilnosti umjetnika i povezivanja sa međunarodnim partnerima. Podrška ovim aktivnostima treba da se ostvaruje u okviru utvrđenih prioriteta i kriterijuma konkursa, planiranja aktivnosti u okviru postavljenih prioriteta i ciljeva konkursa, za strukovna udruženja i partnerske NVO, bez unaprijed garantovanog povećanja izdvajanja za pojedine umjetničke oblasti u skladu sa procedurom kojom obezbjeđuje Zakon o nevladinim organizacijama.

U odnosu na značaj troškova tehničke produkcije i logistike za kvalitetnu realizaciju kulturnih događaja mogu se razmatrati kao opravdani troškovi projekta samo i jedino ako su neposredno povezani sa njegovim aktivnostima, neophodni za ostvarivanje planiranih aktivnosti koje su usklađene sa prioritetim i ciljevima i uslovima predmetnog javnog konkursa.

III. NVO MEDIA OCULUS PRODUCTION – MOP IZ CETINJA predložili su da se u okviru prioriteta razmotri posebna programska linija ili segment postojećih programa koji bi podržavao audio-vizuelnu produkciju, kulturno-medijsko umrežavanje i distribuciju sadržaja od javnog interesa, te da se sektorska analiza dopuni na način što će neki od prioriteta biti: „razvoj nezavisne audio-vizuelne produkcije, povezivanja kulturnog sektora i medija i dostupnosti kulturnih sadržaja široj javnosti među prioritetne oblasti finansiranja“, smatrajući da jedan od problema nezavisne kulturne

scene u Crnoj Gori nije samo nedostatak produkcionih kapaciteta, već i nedovoljna povezanost umjetnika, kulturnih organizacija i medija, kao i ograničena mogućnost da kvalitetni kulturni sadržaji dođu do publike izvan mjesta u kojem nastaju. Zbog toga predlažu razvoj modela otvorene audio-vizuelne produkcije i distribucije kulturnih sadržaja, koji bi omogućio da nevladine organizacije i nezavisni kulturni akteri, uz produkcionu i stručnu podršku, stvaraju kvalitetne sadržaje iz oblasti kulture, umjetnosti i kreativnih industrija, a da se potom ti sadržaji distribuiraju različitim medijima i platformama.

Predlažu model koji bi obuhvatio:produkciju radio i video emisija, intervjua, podcasta, dokumentarnih i kratkih formata, radio-drama i drugih autorskih sadržaja;predstavljanje umjetnika, kulturnih organizacija, manifestacija, projekata i kulturne baštine iz svih djelova Crne Gore; povezivanje nezavisne kulturne scene sa lokalnim i nacionalnim medijima; razvoj sadržaja koji bi radio-stanice, televizije i digitalni mediji mogli koristiti uz unaprijed definisan model licenciranja i bez dodatnih troškova za emitovanje; uključivanje mladih autora, producenata, novinara, umjetnika i drugih kreativnih stvaralaca u produkciju;stvaranje svojevrsne zajedničke biblioteke kvalitetnih kulturnih audio-vizuelnih sadržaja, dostupne medijima širom Crne Gore.

Stav obrađivača: Djelimično se prihvata.

Obrazloženje: Prihvata se značaj razvoja nezavisne audio-vizuelne produkcije, povezivanja kulturnog sektora i medija, kao i unapređenja dostupnosti i promocije kulturnih sadržaja široj javnosti. Predložene aktivnosti mogu se uvrstiti u okviru postojećih prioriteta sektorske analize koji se odnose na razvoj kulturnog stvaralaštva, jačanje kapaciteta nevladinih organizacija, međusektorsku saradnju i promociju kulture. Međutim, ne prihvata se uvođenje posebne programske linije kao zasebnog prioriteta u okviru predmetne sektorske analize, već se podrška navedenim aktivnostima može ostvarivati u skladu sa utvrđenim prioritetima, kriterijumima javnog konkursa i raspoloživim budžetskim sredstvima.

IV. NVU Centar za izučavanje i revitalizaciju tradicionalnih igara i pjesama – CIRTP iz Kolašina dostavio je primjedbe i sugestije na Nacrt sektorske analize, podržavajući prepoznavanje potreba vaninstitucionalnog sektora kulture, uz poseban naglasak na unapređenje stručnih i organizacionih kapaciteta, saradnju sa ustanovama kulture, međunarodnu saradnju i podršku nezavisnoj kulturnoj sceni.

U dijelu koji se odnosi na nematerijalnu kulturnu baštinu, predloženo je da se tradicionalni ples, tradicionalno pjevanje, naročito ugroženi arhaični oblici, i tradicionalna instrumentalna muzika eksplicitno prepoznaju kao posebne oblasti. Istaknuta je potreba za uspostavljanjem posebne konkursne linije za istraživanje, dokumentovanje, rekonstrukciju, revitalizaciju i odgovornu prezentaciju tradicionalnih plesova, pjesama i muzičkih praksi Crne Gore.

Predloženo je proširenje prihvatljivih aktivnosti na terenska i arhivska istraživanja, audio-vizuelno dokumentovanje, stručnu obradu i digitalizaciju građe, međugeneracijski prenos znanja, edukaciju nosilaca tradicije i izradu stručnih publikacija. Takođe je ukazano na potrebu jasnog razlikovanja dokumentovane tradicionalne prakse, njene rekonstrukcije, revitalizacije, scenske adaptacije i autorskog stvaralaštva, uz uvođenje odgovarajućih stručnih kriterijuma i kvalitativnih indikatora za vrednovanje projekata.

CIRTP je predložio da se podrška omogući i organizacijama, neformalnim grupama, lokalnim zajednicama i drugim subjektima koji neposredno rade sa nosiocima nematerijalne kulturne baštine, kao i razvoj dostupne digitalne baze podataka o dokumentovanim tradicionalnim praksama. Posebno su naglašeni potreba za očuvanjem izvornosti, navođenjem porijekla i izvora građe, vrednovanjem živog izvođenja i utvrđivanjem posebnih kriterijuma za programe kojima se Crna Gora predstavlja na međunarodnim festivalima i manifestacijama.

Ukazano je i na tehničku neusaglašenost naziva i budžetskih odrednica konkursa u tačkama 4.1. i 4.4. Nacrta, zbog čega je predloženo njihovo dodatno usaglašavanje.

Stav obrađivača: Djelimično se prihvata.

Obrađivač prepoznaje značaj tradicionalnog plesa, tradicionalnog pjevanja i tradicionalne instrumentalne muzike kao segmenata nematerijalne kulturne baštine Crne Gore, kao i potrebu za unapređenjem istraživanja, dokumentovanja, stručne obrade, prenosa znanja i odgovorne prezentacije tradicionalnih praksi. U tom smislu, prilikom definisanja prioriteta i prihvatljivih aktivnosti naglašen je značaj programa koji doprinose očuvanju kulturnog nasljeđa, međugeneracijskom prenosu znanja, edukaciji i unapređenju stručnih kapaciteta organizacija koje djeluju u oblasti kulture.

Predlozi koji se odnose na uvođenje posebne konkursne linije, detaljnu razradu kategorija tradicionalne prakse, rekonstrukcije, revitalizacije, scenske adaptacije i autorskog stvaralaštva, kao i utvrđivanje posebnih stručnih kriterijuma za vrednovanje projekta ili programa nije moguće prihvatiti, iz razloga što su predlogom sektorske analize utvrđeni prioriteti konkursa i ciljevi konkursa uz skladu sa Nacionalnim programom razvoja kulture i prioritetima koji su ovom sektorskom analizom prepoznati. Pored navedenog, Zakon o nevladinim organizacijama, je jasno definisao kriterijume, i podzakonske akte, kojim su propisana mjerila za ocjenu projekata i programa, pa ih nije moguće redefnisati,jer bi svaka izmjena bila u suprotnosti sa Zakonom.

U dijelu koji se odnosi na krug potencijalnih korisnika, mogućnost podrške organizacijama i partnerstvima koja neposredno sarađuju sa nosiocima nematerijalne kulturne baštine i lokalnim zajednicama, a koje nijesu registrovane kao nevladine organizacije ne može se prihvatiti.Zakon o nevladinim organizacijama jasno propisuje da aplikanti u konkretnom slučaju mogu biti samo nevladine organizacije.Saradnici i korisnici projekta mogu biti i druga pravna i fizička lica na koje program /projekat ima indirektan uticaj.

Važno je napomenuti da se terenska istraživanja kulturne baštine, kada predstavljaju istraživanja kulturnih dobara za koja su zakonom propisani posebni uslovi, moraju sprovoditi jedino u skladu sa propisima koji uređuju zaštitu kulturnih dobara, podzakonskim aktima i propisanom procedurom, od strane stručnih lica koja ispunjavaju zakonom utvrđene uslove i posjeduju odgovarajuće licence, odnosno odobrenja kada su ona propisana. U tom smislu, kroz aktivnosti treba jasno razlikovati prikupljanje podataka i svjedočenja nosilaca tradicije od stručnih istraživanja koja podliježu posebnom zakonskom režimu, kako bi se obezbijedili stručna utemeljenost, vjerodostojnost dokumentacije i zakonitost sprovođenja aktivnosti.

Uslovi za učešće na javnom konkursu i prihvatljivost predloženih aktivnosti biće definisani konkursom, uz poštovanje kriterijuma i mjerila definisanih Zakonom o

nevladinim organizacijama i Uredbom o finansiranju projekata i programa nevladinih organizacija u oblastima od javnog interesa (Službeni list CG", br. 13/2018 i 10/2026.)

Predlog za unapređenje indikatora kroz kvalitativne pokazatelje, koji bi, pored kvantitativnih rezultata, obuhvatili stručnu utemeljenost, kvalitet dokumentacije, održivost programa i doprinos očuvanju i prenosu kulturnog nasljeđa, smatra se relevantnim u okvirima koji su definisani Zakonom o nevladinim organizacijama a u skladu sa prioritetima definisanim Zakon o kulturi, i mjerilima i kriterijumima koji su definisani Uredbe o finansiranju projekata i programa nevladinih organizacija u oblastima od javnog interesa (Službeni list CG", br. 13/2018 i 10/2026.)

Mogućnosti za razvoj digitalnih baza podataka, se može uvrstiti u okviru prihvatljivih aktivnosti i kriterijuma konkursa.

U odnosu na ukazanu neusaglašenost naziva, budžetskih iznosa i planiranog broja programa u tačkama 4.1. i 4.4. Nacrta, predlog se prihvata.

V. NVO PRIČOTVORCI- KOTOR, NVO „ŠKART", DRUŠTVO ZA KULTURNI RAZVOJ „BAUO" IZ BUDVE, NVO EXPEDITIO IZ KOTORA, NVU „PRAZAN PROSTOR", NVO „ULIKS", NVO FONDACIJA „DON BRANKO SBUTEGA" I NVO FLUX,su predlažili da se konkurs za 2027. godinu organizuje pod nazivom „Podrška razvoju nezavisne kulturne scene", kroz dvije tematske linije: LOT 1 – „Snažnije organizacije, povezaniji sektor", usmjeren na razvoj kapaciteta, održivost, umrežavanje i podršku strukovnim udruženjima, i LOT 2 – „Kultura za otvoreno društvo", usmjeren na kulturnu raznolikost, savremenu kulturnu produkciju, razvoj publike, društvenu inkluziju i participaciju građana. Ukazuju na potrebu da se pravo učešća ne ograničava isključivo na strukovna udruženja, već da bude dostupno svim NVO koje svojim djelovanjem doprinose ostvarivanju javnog interesa u kulturi. Predlažu i obrazlaganje kriterijuma za utvrđivanje prioriteta, uvažavanje relevantnih strateških dokumenata, unapređenje kontinuiteta finansiranja i transparentnosti konkursnog postupka, uz predloženu raspodjelu sredstava od po 50% za svaku konkursnu liniju.

Stav obrađivača: Djelimično se prihvata.

Obrazloženje: Prihvata se značaj razvoja organizacionih i programskih kapaciteta NVO u kulturi, unapređenja njihove održivosti, međusobnog povezivanja, razvoja publike, kulturne raznolikosti i dostupnosti kulturnih sadržaja. Međutim, predloženo uvođenje dvije zasebne konkursne linije, njihovih naziva i raspodjele sredstava u odnosu 50:50 nije prihvatljivo, iz razloga što je ovom sektorskom analizom planirano finansiranje programa čiji su nosioci strkovna udruženja, uz mogućnost uključivanja svih ostalih NVO organizacija u kulturi u svojstvu partnera, i definisanje aktivnosti samo u skladu sa prioritetima i ciljevima konkursa.

U odnosu na Predlog za uvođenja posebne konkursne linije za NVO koje nijesu strukovna udruženja, ali je njihova djelatnost kultura, važno je napomenuti da nema smetnje da isti budu partnerska organizacija podnosiocima projekta koji su strukovna udruženja u kulturi, bez otvaranja nove posebne linije za finansiranje

Konačno definisanje prihvatljivih korisnika i aktivnosti mora biti u skladu sa Zakonom o nevladinim organizacijama, Zakonom o kulturi i relevantnim strateškim dokumentima.

VI. NVO „Do beskonačnosti"podržava jačanje strukovnih udruženja u kulturi, ali ukazuje na potrebu preciznijeg definisanja prihvatljivih korisnika, uslova učešća i vrsta programa koji će se finansirati. Predlaže razmatranje više konkursnih linija, uključujući posebnu liniju za umjetničke i kulturne programe NVO koje nemaju status strukovnog udruženja. Takođe, predlaže usklađivanje sektorske analize sa mjerom 2.1.1 Nacionalnog programa razvoja kulture 2023–2027, jasnije prepoznavanje stvaranja i produkcije umjetničkih djela kao prihvatljivih aktivnosti, unapređenje sistema evaluacije i pojašnjenje odnosa između broja direktnih korisnika, podržanih programa i zaključenih ugovora, kao i kriterijuma za utvrđivanje statusa prihvatljivih strukovnih udruženja.

Stav obrađivača: djelimično se prihvata.

Obrazloženje: Prihvata se potreba za preciznijim definisanjem prihvatljivih korisnika, uslova učešća, vrsta programa i pokazatelja rezultata, kao i jasnijim prepoznavanjem stvaranja, produkcije i javnog predstavljanja umjetničkih djela u okviru prihvatljivih aktivnosti, u skladu sa utvrđenim prioritetima sektorske analize.

U odnosu na Predlog za uvođenja posebne konkursne linije za NVO koje nijesu strukovna udruženja, ali je njihova djelatnost kultura, važno je napomenuti da nema smetnje da isti budu partnerska organizacija podnosiocima projekta koji su strukovna udruženja u kulturi, bez otvaranja nove posebne linije za finansiranje.

VII. NVO „MLADI ROMI" IZ HERCEG NOVOG, dostavili su predloge za prepoznavanje romske kulture kao posebnog prioriteta u okviru Sektorske analize, sa fokusom na očuvanje, dokumentovanje i promociju kulturnog nasljeđa romske zajednice. Predložili su afirmativne mjere za unapređenje učešća romskih organizacija u javnim konkursima, nezavisno od toga da li imaju status strukovnog udruženja, ili ne kroz povećanje dostupnosti kulturnih programa romskoj zajednici i njeno aktivno uključivanje u kreiranje kulturnih sadržaja. Takođe je predloženo uspostavljanje posebne konkursne linije ili namjensko opredjeljivanje dijela sredstava za projekte očuvanja i razvoja romske kulture.

Stav obrađivača: djelimično se prihvata.

Obrazoženje: Obrađivač je stava da nema smetnji da se i u okviru predloženog modela podrške NVO organizacijama u kulturi primijeni princip inkluzivnosti i podstakne aktivnije uključivanje romske zajednice u kulturni život. Postojeći model ne isključuje planiranje i realizovanje aktivnosti koji doprinose očuvanju i promociji i unapređenju dostupnosti kulturnih sadržaja i aktivnom učešću pripadnika romske zajednice u kreiranju i realizaciji kulturnih programa.

VIII Na adresu Minstarstva kulture i medija pristigli su i predlozi **NVO Đakomo Adriatico, Milica Kankaraš Berber - mr teorije umjetnosti**, ali kako su dostavljeni nakon isteka roka za dostavljanje primjedbi i sugestija, isti neće biti razmatrani u okviru ovog izvještaja, ali će se uzeti u obzir prikom budućih planiranja.

MINISTARSTVO KULTURE I MEDIJA